

ROJÊN WÊJEYA BERAWIRDÎ YÊN AMEDÊ III

Îlon-Cotmeh 2020

DİYARBAKIR KARŞILAŞTIRMALI EDEBİYAT GÜNLERİ III

Eylül-Ekim 2020

MERHABA

Rojên Wêjeya Berawirdî yên Amedê, bi hevkâriya Weşanxaneyâ Lîsê ku cîyek bo Wêjeya Kurdî di nava Wêjeya Dinyayê de vekir û ji wêjeya dinyayê berhemên girîng wergerand Kurdî û Navenda Hunerê ya Amedê ku hewl dide tevkârî li jîyana hunerî û çandî a Amedê dike û hewl dide ku danûstendina wê bi bajarêñ din û dinyayê re zêde bike. Ev çalakî cara pêşî di sala 2013'an de li dar ket û di sala 2018'an de ji bo cara duyem hat lidarxistin. Di sala 2020'î de jî, di cografyaya ku ji wêdetirê biwarêñ wêjeyêñ Kurdî û Tirkî diçê, bi awayekî li ser intenete li dar dikeve. Em kêfxweş in ku em ê di vê çalakîyê de hev bibînin. Çalakî li xwe dike armanc ku wêjeyêñ ziman û cografyayêñ cuda digel hev binirxîne; di serî de Wêjeya Kurdî dide pêş û digel wê jî girîngî dide zimanêñ ku têkoşîna hebûn û zindîbûnê, berhemên ku wêje li ser meseleyêñ civakî hildiberîne dixe gengeşeyê û bi xwendevanêñ wêjeyê re dinirxîne.

Di rojên 25'ê Îlonê û 31'ê Çirîya Pêşîn de, bi piştgirîya sazîya Qad bo Çandê, Rojên Wêjeya Berawirdî yên Dîyarbekirê yên Sêyemîn, bi malxweyîtî û hevkâriya Wêjegeh Amed li dar dikeve. Hemû bernamê dê li ser kanala Youtubeyê ya Wêjegeh Amedê bê weşandin. Bernamê, di vê demê de ku ji ber pandemîyê zehmet e em siberojê xeyal bikin, ji çalakîyêñ ku di paceya wêjeyê re li ser borîrojê difikire û siberojê meraq dike, pêk

tê. Bi bandora hêzda ya wêjeyê ku rê li ber me vedike da ku em karîbin endîşeyêñ hevpar bikêşin û bi hev re hîs bikin û bifikirin, di serî de bi bernamêya "Edebîyat û Dahatûya Pêjnekar" li dar dikeve. Di beşa navneteweyî de, dê bi besdarîya nivîskarêñ ji gelek welatan, gengeşê bê kirin ka wêje rojeva politîk û civakî ya Ewropayê çawa dibîne û digel rexneyêñ li ser zayenda civakî, berinemeyêñ di derbarê zimanêñ di bin xetereyê de ne, bi awayekî berawirdî bê nirxandin.

Bernamêya ku bi besdarîya gelek nivîskarêñ hêja ên ji erdnîgarî û zimanêñ cuda bi gengeşî û fîkrîn pîralî dê bi tevkîya kargehêñ Nivîsa Afîrîner û Helbestfîlm yên ku di çarçoveya rojên wêjeyê ên di havîna sala 2020'an de li darketiye dewlemend bibe. Bernamê dê bi gotinêñ mîvanê rûmetê yê sala 2020'an nivîskar Bavê Nazîyê ku em hêvîdar in keda wî a di ber wêjeya Kurdî de dê li qadeke berfirehtir belav bibe, bi dawî bibe.

Di pêdeçûna bernamêye de, bi rîya kanalêñ medyaya civakî em li benda pîrsên we ne da ku karîbin pîrsên nûtit û ditir biafirînin û di vî warâ de jî em li benda tevkârîya we ne.

Di van demêñ dijwar û nedîyar de, bi hêviya ku em bi hêza wêjeyê ya estetik û polîtîk baş bibin...

Lîs Yayınevi - Diyarbakır Sanat Merkezi - Wêjegeh Amed|Diyarbakır Edebîyat Evi

MERHABA

Diyarbakır Karşılaştırmalı Edebîyat Günleri, Kürtçe edebiyata dünya edebiyatîn içinde alan açan, dünya edebiyatînîn önemli örneklərinî Kürtçeye kazandıran Lîs Yayınevi ve Diyarbakır'ın kültür sanat hayatına, diğer kentler ve dünya ile ilişkisine katkı sunma çabası içinde olan Diyarbakır Sanat Merkezi ortaklığında ilk kez 2013 yılında hayatı geçen bir fikir, 2018'de Diyarbakır'da ikincisi düzenlenen etkinlik, 2020'de bu kez Kürtçe ve Türkçe edebiyat dünayasının ötesine taşan bir coğrafyada çevrimiçi olarak hayatı geçiyor. Farklı coğrafyaların ve dillerin edebiyatçılardan ve edebiyatları birlikte değerlendiren, Kürtçe edebiyat başta olmak üzere hayatı kalma iradesinde ilham veren dilleri ve edebiyatları öne çıkaran, edebiyatın toplumsal meselelere dair ürettiği özgün bakış açılarını edebiyatçılardan dünyasından bakarak tartışan etkinlikler çerçevesinde edebiyat severlerle buluşmaktan büyük mutluluk duyuyoruz.

25 Eylül-31 Ekim 2020 tarihleri arasında Kültür için Alan desteğiyle gerçekleşen 3. Diyarbakır Karşılaştırmalı Edebîyat Günleri'nin bu yıl ortağı ve ev sahibi, Şubat 2020'de Lîs Yayınları'nın girişimiyle hayatı geçen Wêjegeh Amed |Diyarbakır Edebîyat Evi olacak ve tüm programlar Wêjegeh Amed'in Youtube kanalı üzerinden yayınlanacak. Program, dünya genelinde gündemi belirleyen salgınla birlikte yakın geleceği görevilmenin her zamankinden zor olduğu bir dönemde, edebiyatın penceresinden geçmişî düşünen, geleceği merak eden bir dizi konuşturma, tartışma ve söyleşiden oluşuyor. Ortak endişelere

edebiyatın bir arada düşünmeyi ve hissetmeyi mümkün kılan güçlendirici etkisiyle yaklaşmak üzere önerdiğimiz soruların başında açılış etkinliğinin içeriğini de belirleyen "Edebîyat ve Kırılgan Gelecek" geliyor. Uluslararası açığında edebiyatın, Avrupa'nın mevcut politik ve toplumsal gündeminin nabzını nasıl tuttuğunu, farklı ülkelerden yazarların geleceğe dair öngörülerile ele alan programda, usta edebiyatçılara dair karşılaşmalar ve az temsil edilen dillerde dair oturumlar, toplumsal cinsiyete dayalı edebiyat eleştirileri daha önceki yıllarda olduğu gibi bu yıl da içeriğin önemli bir kısmını oluşturacak. Farklı coğrafya ve diller temsil eden çok sayıda yazarın değerli katkılarıyla çok boyutlu bir düşünme ve tartışma alanı sunan program, 2020 yaz ayları boyunca Edebîyat Günleri kapsamında hayatı geçen Yaratıcı Yazı ve Şiir Film üretim atölyelerinden paylaşımlarla zenginleşecek. Kürtçe edebiyata verdiği emekleri daha geniş bir kesime ulaştırmayı umduğumuz 2020 onur konuğumuz Bave Nazî'nın cümleleriyle programımız sonlanacak.

Program süresince buluşabildiğimiz sosyal medya kanalları aracılığıyla, yorumlarınızla, sorularımıza yeni sorular katarak programa katkıda bulunmanızı heyecanla bekliyoruz. İçinden geçtiğimiz belirsiz ve zor zamanlarda edebiyatın estetik ve politik gücüyle bir arada iyi kalmak dileğimle...

Lîs Yayınevi - Diyarbakır Sanat Merkezi - Wêjegeh Amed|Diyarbakır Edebîyat Evi

Naverok İçindekiler

Axaftinê Destpêkê	
Açılış Konuşmaları	5
Edebiyat û Dahatûya Pêjnakar	
Edebiyat ve Kırılgan Gelecek.	8
Cîhana Bavê Nazê: Rasteqînî û Jê Wêdetir	
Bave Nazê'nin Dünyası: Gerçekçilik ve Ötesi.....	11
Rêwîtiya Pirtûkê	
Kitabın Yolculuğu.....	14
Asoyeke ji Rabirdûyê: Zabel Yesayan	
Geçmişten Bir Ufuk: Zabel Yesayan.....	16
Lavayên Ewrane	
Bulutumsu Yakarışlar.....	18
Pêdarîya Edebiyatê: Yêن Bêmîlk û Dinyaya Çelekwarî	
Edebiyatın Direnci: Mülksüzler ve Çarpık Dünya.....	21
Rengvedan: Xwendinê Berawîrdî Ji Edebiyata Dinyayê	
Yansımalar: Dünya Edebiyatında Karşılaştırmalı Metin Okumaları.....	23
Li Ser Sînorê Edebiyata Ewropayê	
Avrupa Edebiyatının Sınırında.....	25
Birîna Zîmîn: Yêن Di Zîmanê Lazî De Nayêن Zanîn	
Dil Yarası: Lazcanım Bilinmeyenleri-İsmail Avcı Bucaklısı.....	29
Rika Biharê: Cegerxwîn û Nazîm Hikmet	
Baharın İnadı: Cegerxwîn ve Nazîm Hikmet.....	31
Dengê Jinan: Nimandinê Ji Edebiyata Kurdi	
Kadınların Sesi: Kürtçe Edebiyattan Temsiller.....	33
Şika Wêjeyê: Tundî, Şîn û Keser Di Ekohonakê De	
Edebiyatın Kuşkusu: Eko-kurguda Şiddet, Keder ve Yas.....	36
Dîyarê Sanîkan Rê Raywanî	
Masal Dıyarına Yolculuk.....	38
Kargeha Nivîsa Afîrîner ya Bajarê ku Tê Xeyalkirin	
Hayal Edilen Şehir Yaratıcı Yazı Atölyesi.....	40
Kargeha Helbestfilman	
Şiir-Film Atölyesi.....	41
Dawîya Bernameyê- Bavê Nazê	
Kapanış- Bavê Nazê.....	42

Koordinatöra Projeyê:

Proje Koordinatörü:
-Şeçkin Arslan

Sewirandina Ditbari:

Görsel Tasarım:
-Mir Amed Orhan

Tomarkirina Videoyan û Pevbestin:

Video Kayıt ve Kurgu:
-Şiyan Dicle

Seziyên Hevkar:

İşbirliği Yapılan Kurumlar:

- Amidart
- Literature Across Frontiers
- Metis Yayınları
- Notos Kitap
- Ayrıntı Yayınları
- Aras Yayınları

Pêşkêşîya Bernameyê
Program Sunuş

Lal Lales
Lîs Yayımları

Övgü Gökçe Yaşa
Diyarbakır Sanat Merkezi

AXAFTINÊ DESTPÊKÊ

Beşdar
Katılımcılar

- Abdulla Peşêw
- Gündüz Vassaf

Dîrok
Tarih

25/09/2020
20:00

@Wêjegeh Amed YouTube

Abdulla Peşêw, bi helbesta xwe ya xurt, her tim li ser temayên wekhevî û azadîya mirovan rawestiyaye. Di demên herî dijwar û xetere de dengê xwe bilind kir. Li ber hemû pêkanînen dermirovane rabû. Di van rojan de ku mirovahî di nav endîseyâ siberojê de ye, Peşêw, der barê siberoja edebiyatê û der barê bê ka ziman bi çi awayî dinyaya me diguherine de, dîtinê xwe bi me re parve dike.

Gündüz Vassaf, di deqêن xwe yén dewlemend ku li ser rewşa dinyayê û rewşa derûnî ya civakê disekine de, ji totalitarizma di jîyana rojane de heyî heta bi koçberîya mirovan, ji veguherînên şarezatîyê berpêyi çarçoveyên etik û estetik ku hunerê dîyar dikan, di gelek mijaran de berhem afirandin. Vassafê ku bi berhemên xwe yén ku derbirana fikra azad e, her tim best li me rakirîye, bi nêrîn û riwangeya xwe pirsen nûtr ji 'anihaya' ne diyar der barê siberoja muhtemel saz dike.

Abdulla Peşêw hep, güclü şiiri ile insanlar arasında eşitlik ve özgürlük temasını isledi. En tehlikeli ve zorlu dönemlerde sesini yükseltti. Bütün insanlık dışı uygulamalara karşı çıktı. İnsanlığın güvenli bir gelecek endişesi taşıdığı günümüzde, Peşêw, edebiyatın geleceğine ve dilin dünyamızı edebiyat aracılığıyla nasıl değiştirdiğine dair görüşlerini bizlerle paylaşıyor.

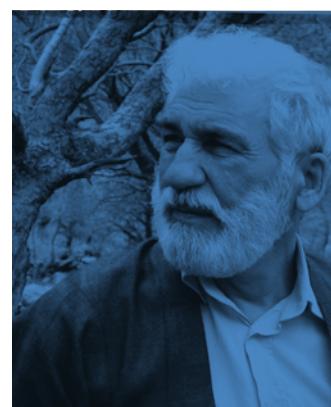
Gündüz Vassaf, dünyanın ahvali ve toplumsal ruh halleri üzerine kaleme aldığı zengin metinlerinde, gürdelen hayatta totalitarizmden, göce, medeniyet dönüşümlerinden sanatı belirleyen estetik ve etik çerçevelere uzanan çeşitlilikte eserler verdi. Özgür düşüncenin ifadesi olan eserleriyle her zaman ilham veren Vassaf, belirsiz 'şimdi'den muhtemel bir geleceğe uzanan yeni sorular açıyor.

• Abdulla Peşêw

Di sala 1946'an de li bajarê Hewlérê ji dayîk bûye. Xwendina xwe ya seretayî û Enstituya Mamostayan a Hewlérê temam dike. Di navbera salén 1970-1973'yan de li gundên Gelyawe û Kendalê yên li nêzikî Hewlérê û paşê jî li nav Hewlérê mamostatîyê dike. Di 1973'yan de çûye Sovyetê. Li vir di 1979'an de li Enstituya Zimanê Biyani ya Moskovayê di beşa Ingilizî û Rûsiya koleja wergéranê de mastir kiriye û di 1984'an de jî li Enstituya Rojhîlatnasiyê ya Moskovayê li ser Piremêrd bawernameya doktorayê ya edebiyat û zanistên psikolojiyê wergirtiye. Ji 1985'an heta 1990'î li Zanîngeha Alfatih a Terablusê ya li Lîbyayê mamostatî kiriye. Niha jî li Finlandayê dijî.

Gündüz Vassaf

George Washington Üniversitesi'nde psikoloji eğitimi aldı. Hacettepe Üniversitesi'nden psikoloji doktorasını aldıktan sonra, uzun süre Ankara Üniversitesi Mediko-Sosyal Merkezi'nde öğrencilere psikolojik danışmanlık yaptı. Uluslararası Psikologlar Konseyi yönetim kurulu üyesi, Union of Psychological Science Barış Komitesi kurucu üyesi oldu. 12 Eylül askeri darbesinden sonra öğretim üyeliği yaptığı Boğaziçi Üniversitesi'nden istifa etti. Kassel, Marburg ve Bremen üniversitelerinde öğretim üyesi, Kanada McGill Üniversitesi'nde "konuk" akademisyen, Amsterdam'da Averroes Stichting'de klinik psikolog, Viyana'da Institute für Höhere Studium ve Avrupa Bilim Vakfı'nda da konuk araştırmacı olarak çalıştı. Aralarında Cehenneme Övgü, Cennetin Dibi, Annem Belkis gibi çok sayıda eserin sahibidir.

1946 yılında Hewlér'de doğdu. Öğrenimini Hewlér Öğretmenler Enstitüsü'nde tamamladı. 1970-1973 yılları arasında Hewler yakınlarında Gelyawe ve Kendale köylerinde sonrasında da Hewlér'de öğretmenlik yaptı. 1973 yılında, Sovyetler Birliği'ne gitti. 1979 yılında, Moskova Yabancı Diller Enstitüsü'nde İngilizce ve Rusça bölümünde çeviri kolajı üzerine master yaptı. 1984 yılında Moskova Doğu Bilimleri Enstitüsü'nde, Piremêrd yazarlığı ve edebiyat ve filoloji üzerine doktorasını tamamladı. 1985 yılından 1990 yılına kadar Trablus Al Fatih Üniversitesi'nde öğretim görevlisi olarak çalıştı. Finlandiya'da yaşıyor.

Abdulla Peşêw

Sibel Oral

2000 yılında başladığı gazetecilik mesleğine kültür sanat alanında yoğunlaştı. Taraf Kitap, Radikal Kitap ve Cumhuriyet Kitap'ın yanı sıra IAN Edebiyat, Milliyet Sanat dergilerinde söyleşi dizileri ve yazıları yayıldı. Almanak ve kolektif kitaplara katkıda bulundu ve uzun süre kitap kritik sitesi K24'ün yayın yönetmenliğine yaptı. Beni Beklerken adlı ilk romanı 2007 yılında, Zayı-Harp ve Darp Ülkesinde Bir Selvi adlı romanı 2011'de, bir araştırma inceleme kitabı olan Toprağın Öptüğü Çocuklar 2015'te yayıldı. Yeni kitabı Tanyalım Bu Sefer Birbirimizi yakında yayımlanacak.

Gündüz
Vassaf

EDEBİYAT VE KIRILGAN GELECEK

Katılımcılar

Beşdar

- **Gaye Boralioğlu**
- **Burhan Sönmez**
- **Lal Lales**

Edebiyat zamanla nasıl bir ilişki kurar? Geçmiş ile gelecek arasında insan ve edebiyat nasıl bir yere doğru evriliyor? Edebiyat ve Kirilgan Gelecek, dünya tarihinin önemli kırılma dönemlerinden birini yaşadığımız bugünden yola çıkararak geçmiş ve geleceği birlestiren bu "ân"a yazarın gözünden bakıyor. Edebiyatın mevcut kirilganlıkların dünü, bugünü ve muhtemel yarını için bize söylemeklerine kulak veriyor. Geçmiş ve gelecek arasındaki ilişkiye bakarken yazmanın rolü ve imkânları neler olabilir? Dünya ahvaline dair yeni ve hakiki bir cümle kurabilmek mümkün mü?

EDEBİYAT Ü DAHATÜYA PÊJNEKAR

Tarih
Dîrok

25/09/2020

21:00

@Wêjegeh Amed YouTube

Gaye Boralioğlu

İstanbul'da doğdu. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'nde sistematiğe felsefe ve mantık okudu. Gazeteci, reklam yazarı ve senaryo yazarı olarak çalıştı. Hepsi Hikâye, Meçhûl, Aksak Ritim, İçimdeki Ses, Mübârek Kadınlar, Dünyadan Aşağı ve Ümit Kivanç ile ortak yaptıkları Haysiyet adlı kitapları vardır. Aksak Ritim ile 2011 Notre Dame de Sion Edebiyat Ödülü Mansyonu'nu, Mübârek Kadınlar ile 2015 Yunus Nadi Öyü Kü Ödülü'nü, Dünyadan Aşağı ile Duygu Asena Roman Ödülü'nü kazandı. Öyküleri ve kitapları başta Almanca ve Arapça olmak üzere çeşitli dillere çevrildi.

Li Stenbolê ji dayika xwe bû. Li Zanîgeha Stenbolê, li Fakulteya Wêjeyê li ser felsefeye sistematik ü mantiqê xwend. Wekî rojnameger, nivîskara reklaman û senaryoyan xebitî. Navêن pirtükên wê ev in: Hemû Çirok, Meçhûl, Ritim Kulek, Dengê Di Hundirê Min De, Jinê Pîroz, Ji Dinyayê Berjêr û bi hevkariya Ümit Kivanç Heysiyet. Bi Ritma Kulek di sala 2011'ê de Xelata Mansyonê ya Wêjeyê ya Notre Dame de Sion, bi Jinê Pîroz di sala 2015'an de Xelata Cirokan ya Yunus Nadi, bi Ji Dinyayê Berjêr jî Xelata Romanê ya Duygu Asena wergirt. Çirok û pirtükên wê di serî de Erebî û Almanî, bo gelek zimanın hatin wergerandin.

Burhan Sönmez

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni bitirdi. Uzun yıllar Britanya'da yaşadı. Yayınlanmış dört romanı vardır. Romanları bugüne kadar kırk dile çevrildi. Masumlar adlı romaniyla Sedat Simavi Edebiyat Ödülü'nü aldı. İstanbul İstanbul adlı romaniyla ABD'de Vaclav Havel Ödülü'ne ve Britanya'da EBRD Edebiyat Ödülü'ne değer görüldü. William Blake'in Cennet ile Cehennemin Evliliği adlı şiir kitabı Türkçeye çevrildi. ODTÜ'de edebiyat ve roman üzerine dersler verdi. Uluslararası PEN yönetim kurulu üyesidir.

Fotoğraf: İlknur Atalkin

Lal Laleş

Mardin Kızıltepe'de doğdu. Dicle Üniversitesi Tarih Bölümü'nden mezun oldu. Kürtçenin Kurmancı dialektiyle yazdığı şiirlerini Berbejna Rê (Yol Kolçağı), Deqên Qesas (Katil Dövmeler) ve Matmayînên Ronyayê (Ronya'nın Afallamaları) kitaplarında yayımladı. Türkiye'de ve Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde modern Kürtçe şiir, Kürtçe edebiyat ve Kürtçe yayıncılık üzerine konuşmalar yaptı. 2004'te Diyarbakır'da kurulan Lîs Yayınları'nda genel yayın yönetmeni, çevirmen ve editör olarak görev aldı. Şiirleri çeşitli süreli yayılarda Türkçe, Arapça, Gürcüce, İsviçre ve İngilizcəye çevrildi.

Li bajaroka Qosera Mêrdînê ji dayika xwe bû. Li Zanîgeha Dîcleyê besa Dîrokê xwend. Helbestêne xwe bi zaravaya Kurmancî dinivîse û heta niha bi vê zaravaya Kurdî pirtûkên wî yêl helbestan yêl bi navê Berbejna Rê, Deqên Qesas, Matmayînên Ronyayê weşiyane. Li Tîrkiyeyê û li gelek welatêne Ewropayê li ser helbesta Kurdî ya modern, wêjeya Kurdî û Weşangeriya Kurdî axaftin kirin. Di Weşanxaneya Lîsê ku di sala 2004'an de ava bû, wekî rîveberê giştî yê weşanê, wergér û editor kar kîr. Helbestêne wî di weşînekên cure cure de li zimanê Tirkî, Erebî, Gürçikî, Swêdî û Ingilîzî hatin wergerandin.

CÎHANA BAVÊ NAZÊ: RASTEQÎNÎ Û JÊ WÊDETIR

Beşdar
Katılımcılar

- **İsmaîl Sulêman Hacanî**
- **Arif Hîto**
- **Şivan Qasim Nêrweyî**
- **İbrahîm Xort**

BAVÊ NAZÊ'NİN
EDEBÎ DÜNYASI:
GERÇEKLIK
VE ÖTESİ

Dîrok
Tarih

26/09/2020
20:00

@Wêjegeh Amed YouTube

Nazê'nin kurdugu gerçekliği yazarın eserleri üzerinden farklı yönleriyle değerlendiriliyor. Bavê Nazê'nin öykü ve romanlarında karakterlerin ruh dünyasına, o dönemin arka planında yer alan öğelere ve yazarın eserlerinde kadınların rolüne değinen konuşmalarla, hayatını farklı kıtalarda geçirmiş ve Kürtçe eserler vermesinin yanı sıra Kürtçenin farklı meçralarda okunmasına katkıda bulunmuş bu önemli yazarın dünyasına bir pencere açılıyor.

Cîhana Bavê Nazê: Rasteqînî û Jê Wêdetir, Di ser berhem-ên Bavê Nazê re ku mîvanê bernameyê yê rûmetê ye, rasteqîniya ku wî ava kiriye, bi alîyêl xwe yêl cuda tê nirxandin. Bi axaftinêne ku li ser dînyaya derûnî yêl karakterên çîrok û romanên Bavê Nazê disekinin, hêmanêne ku di paşxaneya wê dînyayê de cî dirigin û bale dibin ser rola jinan ya di berhemên wî de, pencereyeke girîng bo dînyaya vî nîvîskarê girîng vedibe ku jîyana xwe di parzemînen cuda cuda de bihurandiye û digel ku berhemên Kurdî afirandine, tevkârî li Kurdî kirine da ku di cî û warêne cuda de bê xwendin.

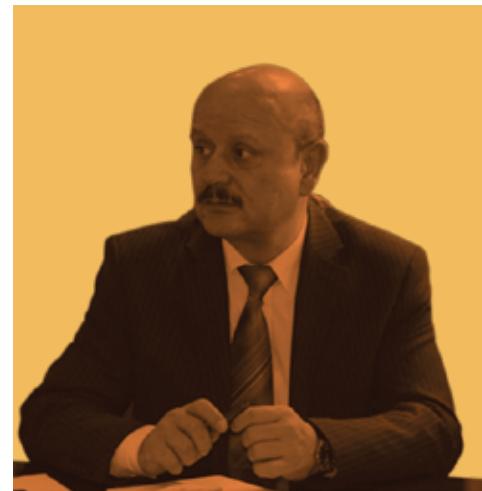
Îsmaîl Sulêman Hacanî

Li Sêmêlê ji dayik bûye. Bawernameya xwe ya masterê ya di warê wêjeya Kurdî de ji Zanîngeha Artuklu ya Merdînê wergirt. Endamê Rojnamevanê Kurdistanê liqê Duhokê û kargêrê Yekîtya Nivîskarên Kurd liqê Duhokê ye. Penc pirtkûn wî yên çîrokan çap bûne. Nivîsandina cîrok û helbestan berdewam dike. Berhemên wî wergerîyane zimanê Farisi û Erebî. Niha weki rêveberê rewşenbîrî û hunerî li qezaya Sêmêlê karê xwe berdewam dike.

Semêle'de dünyaya geldi. Mardin Artuklu Üniversitesi'nde Kurt Edebiyatı dalında yüksek lisans çalışması yaptı. Kürdistan Gazeteciler Derneği Duhok şubesi üyesi olup Kurt Yazarlar Birliği Duhok şubesi yönetim kurulunda yer almaktadır. Beş kitabı yayınlanmıştır. Halen öykü ve şiir yazmaya devam etmektedir. Eserleri Arapça ve Farsçaya çevrilmiştir. Sanatsal ve entelektüel çalışmalarını Sêmele ilçesinde sürdürmektedir.

Arif Hîto

Di sala 1968'an de li Duhokê ji dayik bûye. Di sala 1991'ê de Koleja Pizişkiyê ya Zanîngeha Mosulê qedandîye. Di sala 2001'ê de bawernameya bilind di derbarê Çareserkirina Derûni de wergirt û di sala 2004'an de masterâ di derbarê psikolojiya zarok û xortan wergirt. Di navbera salen 1999-2007'an de weki endamê desteya rêveber ya Yekîtiya Nivîskarên Kurd şaxa Duhokê kar kir. Di navbera salen 2005- 2007'an de serniviskariya kovara Peyvê kir. Di heman demê de serniviskarê kovara Saykolîya jî bû. Yek ji damezrênerên koma wêjeyî ya "Nûkirin Her û Her" bû. Helbest, çîrok, rexneya wêjeyî, lêkolinén psikoloji û civakî û babetên rewşenbîriya giştî dînivise. Herweha berhemên wêjeyî û psikoloji- civakî ji zimanê İngлизî û Erebî werdigerine ser zimanê Kurdi.

Şivan Qasim Nêrweyî

Li bajarê Urmîyeyê di sala 1983'an ji dayik bûye. Xwendîna xwe li bajarê Urmîyeyê û Duhokê qedandîye. Di sala 2006'an de li Zanîngeha Duhokê bawernama lisansê ya li ser pisporîya ziman û wêjeya Kurdî bi dest dice. Herweha di sala 2011'an de li Zanîngeha Duhokê, li beşa wêjeya Kurdî bawernameya masterê bi pisporîya Şîrovekirina metna dramayê bi dest dice. Di sala 2019'an ji bawernameya doktorayê ji Zanîngeha Selaheddîn a Hewlêrê, bi pisporîya Wêjeya klasik a Kurdî a dramayê werdigire. Ji sala 2011'an bi vir de, mîna mamostê li beşa ziman û wêjeya Kurdî, li Zanîngeha Zaxoyê xebatê dike. Gelek berhemên wî yên edebî derçünê. Li bajarê Duhokê dijî.

1983 yılında Urmiye'de dünyaya geldi. Öğrenimini Urmiye ve Duhok'ta tamamladı. 2006 yılında Duhok Üniversitesi'nde, Kürt Dili ve Edebiyatı dalında lisans eğitimini tamamladı. 2011 yılında aynı üniversitede yüksek lisans çalışmasını tamamladı. 2019 yılında Hewler Selahaddin Üniversitesi'nde, Kürt Klasik Edebiyatı dalında doktora eğitimini bitirdi. 2011 yılından beri Zaxo Üniversitesi'nde Kürt Dili ve Edebiyatı Bölümünde öğretim elemanı olarak görev yapmaktadır. Edebiyat alanında birçok esere imza atmıştır. Halen Duhok'ta yaşamaktadır.

İbrahîm Xort

1964'an li Mêrdînê ji dayik bûye. Xwendîna xwe li Mêrdînê berdewam kiriye. Di 1980'yi de di sala dawî ya lîseyê de hat girtin, 8 salan di zindana Amedê de ma. 1991'an li Stenbolê di avakirina NÇM'ye û di sala 1993'an de, di xebatê avakirina şaxen NÇM Amed, Adana û İzmirde de cî girt. Berpîrsiaryâya kovara Rewşen ya hejmâren destpêkê kir. Di rêvebirîna heman dezgehê de heta dawiya sala 1994'an karê xwe berdewam kir. Çend tragedyayê Yûnanî wergerandîye Kurdi. Çend çîrok û kurteşano ji di rojnameyan de belav kiriye. 1995'an çû Ewropayê, ji wir çû Rûsyayê jîya. Niha geh li Amedê û geh li Başûr dijî.

KİTABIN YOLCULUĞU

Katılımcılar Beşdar

- Cem Erciyes
- Yekta Kopan

Kitap binlerce yıllık klasik formatının sınırlarını zorluyor. Dünya çapında yayıncılığın dinamikleri değişiyor. Edebiyat ve her tür 'kurgu' yeni biçimler arıyor. Gözde türler, anlatma biçimleri, gözde yazarlar değişiyor. Kitabın Yolculuğu, edebiyat ve yayın dünyasındaki eğilimleri, yeni gelişmeler işiğinden ele alıyor. Gelişen teknoloji ve yeni medya biçimleri okuma alışkanlıklarını değiştirirken, okurun kitapla ilişkisi nasıl yeniden tanımlanıyor? Az bilinen edebiyatlar dijitalleşme sürecinde görünmezleşirken, tekelleşme ve değişen mecraların yeni koşulları söz konusu olduğunda okura nasıl bir rol düşüyor?

RÊWÎTİYA PIRTÛKÊ

Tarih Dîrok

**30/09/2020
20:00**

@Wêjegeh Amed YouTube

Cem Erciyes

Gazeteci, yazar, Marmara Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Uluslararası İlişkiler Bölümü'nu bitirdi. İstanbul Üniversitesi'nde Uluslararası İlişkiler dalında yüksek lisans yaptı. Çeşitli dergilerde yazıları yayımladı. Mesleğe 1992'de Dünya Gazetesi'nde başladı. Dünya Kitap dergisi ve kültür sanat sayfalarında çalıştı. 1997 yılında Radikal'e geçti. Kültür Sanat Editörü olarak sanat sayfalarını yönetti. Radikal Kitap Eki'ni kurdu ve ayrıldığı tarihe kadar yönetti. Radikal'de Ek Yayınlar Yönetmeni, Pazar Gazetesi Yayın Yönetmeni, internet Genel Yayın Yönetmeni görevlerini üstlendi. TRT'de kültür sanat ve tarih programları hazırladı, sundu. Radikal'in kapanmasının ardından Doğan Kitap'ta Yayın Direktörü olarak çalışmaya başladı. Haftalık yazıları internet gazetesi Duvar'da yayımlanıyor.

Yekta Kopan

Pirtük zorə dide sînorên xwe yên formata klasik yên bi hezaran salan. Li hemû dînyayê, dînamikên weşangeriyê diguhere. Wêje û 'honaka' li her cure dirûvên nû digerin. Cureyên berçav, şêweyên vegotinê û nîvîskarên navdar diguerin. Rêwîtiya Pirtükê, li ber ronîya pêşketîn nû li ser meylêni di dînyaya wêje û weşanê de dissekin. Digel ku teknolojiya pêşketî û şêweyên medyayê hînbûyînên xwendînê diguherînin, tekiliya xwendevan ya bi pirtükê re cava ji nû ve tê pênasekirin? Gava wêjeyên kêm tê zanîn di demajoya dîjîtalbûnê de nexuya dibin û telîf, pawankarâ û helûmercen nû yên warênu ku diguherin dikevin behsê, roleke cawa dikeve ser mile xwendevan?

1968'de doğdu. 80'li yıllarda başlayarak öyküler, şiirleri, deneme ve eleştiri yazıları çeşitli dergilerde yayınlandı. Özellikle Hayalet Gemi dergisindeki çalışmalarıyla tanındı. İlk kitabı Fildisi Karası 2000 yılında okurla buluştu. Aşk Mutfağından Yalnızlık Tarifleri adlı kitabı 2002 Sait Faik Hikâye Armağanı'na; Karbon Kopya 2007 Dünya Kitap Yılın Telif Kitabı Ödülü'ne, Bir de Baktım Yoksun 2010 Yunus Nadi Öykü Ödülü'ne ve 2010 Haldun Taner Öykü Ödülü'ne değer bulundu. Kitapları çeşitli dillere çevrildi. Aile Çay Bahçesi, İki Siirin Arasında roman ve öykü kitaplarını yazdı. Türk öyküsü üstüne bir sözlük çalışması olan İpekli Mendil'in editörüğünü yaptı. 2015'te ilk cildi yayınlanan kültür sanat yıllığı Can Almanak'ı projelendirdi ve son kitabı Sıradan Bir Gün 2019'da raflara çıktı.

Ronameger, weşanger. Li Zanîgeha Marmarayê Fakulteya Zanistê Aboî û Rêveberiyê beşa Têkiliyê Navneteweyî xwendî. Li Zanîgeha Stenbolê li ser beşa Têkiliyê Navneteweyî xwendîna masterê kir. Di kovarêne cure cure de nîvîsarêne wî belav bûn. Sala 1992'yan di Dünya Gazetesi de dest bi pîseyê kir. Rûpelên çand û hunerê yên kovara Dünya Kitap amade kirin. Di sala 1997'an de li rojnameye Radikalê de dest bi kar kir. Wekî editorê çand û hunerê rûpelên li ser hunerê bi rê ve bir. Pêveka Radikal Kitap Eki ava kir heta ji rojnameye qetiya jî ev pêvek bi rê ve bir. Di rojnameye Radikalê de, peywirêne wekî Rêveberê Weşanén Pêvekî û yê Rojnameye Yekşemê û rêveberê giştî yê Internetê bi cî anîn. Di TRT'ye de bernameyen li ser çand, huner û dîrokê amade kirin û peşkê kir. Pîstî ku rojnameye Radikalê hat girtin li Doğan Kitapê wekî Dîrektoरê Weşanê dest bi kar kir. Nîvîsarêne wî yên heftane di rojnameye Interneti Duvarê de têm weşandin.

GEÇMİŞTEN BİR UFUK: ZABEL YESAYAN

Katılımcılar

Beşdar

- **Nora Tataryan**
- **Hazal Halavut**
- **Alâra Kuset**

Gelecek için hissedilen kırılganlık hissini geçmişte kimler yaşadı? Nasıl anlaşılıp nasıl yorumlandılar? Edebiyatı uluslararasıma çabası kimleri dışarıda bırakıyor? Türkiye'de 2005 sonrası keşfedilen Zebel Yesayan'ı hatırlama ve yok sayma pratiklerine atıfla ele alan Geçmişten Bir Ufuk: Zabel Yesayan, aynı zamanda yazarı Türkiye'deki feminist tarih içinde konumlandırarak eserlerinde arzu merkezli bir feminizmi nasıl inşa ettiğine bakıyor. Yesayanın yazdığı metinlerin yanı sıra, okunma ve tartışılmış başlamıştır. Üzerinden de edebiyatın geçmiş ve bugün arasında kurulan (veya kurulamayan) ilişkideki rolünü birlikte anlamaya çalışıyoruz.

ASOYEKE JI RABIRDÛYÊ: ZABEL YESAYAN

Tarih Dîrok

**02/10/2020
20:00**

@Wêjegeh Amed YouTube

Nora Tataryan

Toronto Üniversitesi Kadın ve Cinsiyet Çalışmaları Bölümü'nde doktora; Sabancı Üniversitesi Kültürel Çalışmalar Programı'nda yüksek lisans eğitimiini ve Galatasaray Üniversitesi ve Paris 1 Panthéon-Sorbonne Felsefe Bölümü'nde lisans eğitimiini tamamlamıştır. İlgi alanları arasında estetik teori, feminist felsefe ve psikanaliz bulunan Tataryan, Hafıza ve Cinsiyet Çalışmaları üzerine dersler vermektedir.

Gelo di rabirdûyê de kê hesta pêjnkarîyê ya ji bo dahatûyê hîs kir? Çawa hatin famikirin û sîroekirin? Hewla neteweyikirina wêjeyê kî li derive dihêle? Asoyeke Ji Rabirdûyê: Zabel Yesayan, ku li Tirkîyeyê, piştî sala 2005'an hat kifşkirin û bi balpêdانا pratikên bibîranîn û tunheşibandinê yên li ser Zabel Yesayan meşandî, disekine û di heman demê de di nava dîroka femînist ya li Tirkîyeyê de bi cî dîke û bala xwe dideyê ka wê di berhemên xwe de femînîzma navdarezû çawa ava kiriye. Digel deqêñ ku Yesayan nivîsîne, di ser xwendin û gengeşekirinê re ji, em hewl didin da ku fam bikin ka rola tekiliya wêjeyê ya di navbera rabirdû û dahatûyê de tê danîn (an jî nayê danîn) ci ye.

Hazal Halavut, Toronto Üniversitesi Kadın ve Cinsiyet Çalışmaları Enstitüsü'nde doktora yapmakta, kolektif travma, toplumsal hafıza, yas ve edebiyat teorisini alanlarında çalışmaktadır. Mesele, Amargi, Feminist Politika, Agos, Toplum ve Kuram, Notos, Psikeart gibi çok sayıda mecrada edebiyat eleştirileri ve makaleleri yayımlanmıştır. 2013'ten bu yana feminist internet yayını 5Harfler'in editörlüğünü sürdürmektedir.

Hazal Halavut

Hazal Halavut, li Zanîgeha Torontoyê Enstituya Xebatêni Li Ser Jin û Zayendê xwendina doktorayê dike û li ser teoriya travmaya kollektif, bîra civakî, şîn û edebiyatê dixebite. Nîvisar û rexneyên wê yên li ser wêjeyê di kovar û weşanên wekî Mesele, Amargi, Feminist Politika, Agos, Toplum ve Kuram, Notos, Psikeart de weşîyane. Ji sala 2013'an bi vir de ye editöriya weşana internetî ya femînist ya bi navê 5Harfler (5Herfiyan) dike.

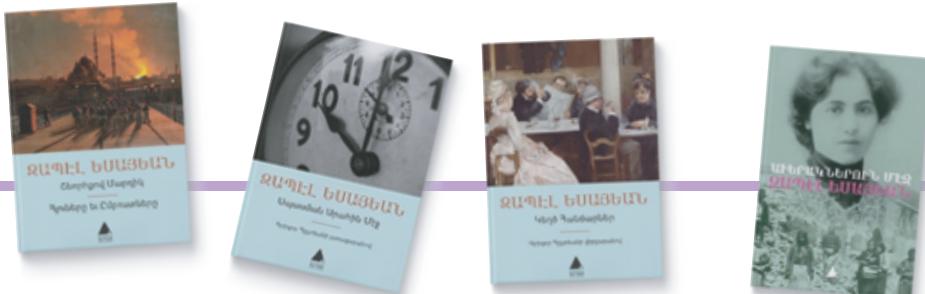
Li Zanîgeha Torontoyê di beşa Xebatêni Li Ser Jin û Zayendê xwendina doktora; li Zanîgeha Sabancı Üniversitesi Kültürel Çalışmalar Programı'nda yüksek lisans eğitimiini ve Galatasaray Üniversitesi ve Paris 1 Panthéon-Sorbonne Felsefe Bölümü'nde lisans eğitimiini tamamlamıştır. İlgi alanları arasında estetik teori, feminist felsefe ve psikanaliz bulunan Tataryan, Hafıza ve Cinsiyet Çalışmaları üzerine dersler vermektedir.

Alâra Kuset

Paris X Nanterre Üniversitesi'nde ve Galatasaray Üniversitesi'nde felsefe eğitimi aldı. Agos, Amargi, Express gibi meçralarda çeşitli yazıları ve çevirileri yayımladı. Zabel Yesayan'ın Son Kadeh kitabı üzerine yazdığı "Arzunun Özgürleşme mücadelesi: Son Kadeh" başlıklı yazısı K24'te yayımlandı. İlgi alanları arasında edebiyat eleştirisini, feminizm ve çağdaş Fransız felsefesi bulunmaktadır. Halen felsefe alanında yüksek lisans eğitimine devam etmektedir.

Li Zanageha Paris X Nanterre û Zanîngeha Galatasarayê li ser felsefeyê perwerde bû. Di weşanên bi navê Agos, Amargi, Express de wergeran û nivîsarên wê belav bûn. Nivîsa wê ya bi navê "Têkoşîna Azadiyê ya Arezûyê: Qedeha Dawî" ku li ser pirtûka Zabel Yaseyan ya bi navê Qedeha Dawî nivîsi, di K24'ê de weşîya. Li ser rexneya edebiyatê, femînmû felsefeya hevdem ya Fransız baldar e. Vê pêlê di warê felsefeyê dê xwendina xwe ya masterê didomîne.

LAVAYÊN EWRANE

BULUTUMSU YAKARIŞLAR

Beşdar Katılımcılar

• Ehmed Huseynî

07/10/2020

20:00

@Wêjegeh Amed YouTube

**Dîrok
Tarih**

Ehmed Huseynî, yek ji kevirê takêşê yê helbesta modern ya Kurdî ye. Xebatên wî yên ezmûneyî ku di nivîsîna helbestê de pêk anî, bandoreke mezin li helbesta Kurmançî kir. Şêweyêن wî yên ku bi rengê pexsanhelbest û dîwana yekhelbestî ava kîrin, asoyêن nûtir di helbesta Kurmançî de vekirin. Lavayêن Ewrane, derfetê dide ku hevgîhanek pêk were bi helbestkarê re ku bi xebatên xwe yên şêweyî, di warê derbiranê nû de berhemên bêhempa afirandine. Em bi kelecanîyeke mezin li bendê ne ka dê ew ê bi denge xwe yî ewravî ci bibêje ji me re.

Ehmed Huseynî, Kürtçe modern şiirinin yapı taşlarından bir tanesidir. Şiir yazımında geliştirdiği deneysel çalışmalar Kurmançî şiirine büyük etki yaptı. Düzyazı şiir ve tek şiirlik divan gibi alanlarda oluşturduğu tarz ve biçimler, Kurmançî şiirde yeni ufuklar açtı. Bulutumsu Yakarışlar, biçimsel şiir çalışmaları ve Kürtçe'nin yeni ifade biçimleri alanındaki deneysel çalışmaları ile eşsiz eserler üreten şairle buluşma imkânı sunuyor. Büyük bir heyecanla, bulutumsu sesi ile bize söyleyeceklerini bekliyoruz.

Ehmed Huseynî

Helbestkar û rewşenbîr... Sala 1955'an li bajarokê Amûdê yê Rojava ji dayîk bûye. Xwendina xwe ya seretayî, navendî û amadeyî li Amûdê bîriye serî û paşê besê felsefeyê li Zanîngeha Şamê xwendiye. Sala 1989'an ji neçarı koçî Swêde kiriye û paşê berê xwe daye Îngilîzistanê. Dîwana xwe ya pêşîn a bi navê Mistek ji Şîna Bêcir, sala 1990'î, li Stockholmê weşandiye û paşê xebata wî ya çandî ya bêheden bi giranî li bîyanistanê bûye. Hemû berhemên wî weki Berhemên Gistî I-II çap bûn. Ev serê cend salan e ku vegeriyaye welêt û karûbarêñ çandî li wir didomîne.

Sair ve aydın Ehmed Huseynî, 1955 yılında Amûdê ilcesinde dünyaya geldi. Liseye kadar öğrenimine Amûdê'de devam etti; Şam Üniversitesi'nde felsefe öğrenimini tamamladı. 1989 yılında çeşitli nedenlerden ötürü İsviçre'ye sürgün giden oradan da İngiltere'ye göç eden şair, ilk divanını 1990 yılında Mistek ji Şîna Bêcir (Huysuz Taziyeden Bir Avuc) ismiyle Stockholm'de yayınlamıştır. Daha sonra çalışma-larını doğduğu toprak-lardan uzakta sürdürmen şairin eserleri Bütün Eserleri I-II adıyla yayınlanmıştır. Birkaç yıldır doğduğu toprak-lara geri dönen şair Huseynî, sanatsal, edebî ve kültürel çalışmalarını orada sürdürmektedir.

Metis Yayınları işbirliğiyle

Bi hevkarîya Weşanêñ Metîsê

EDEBİYATIN DİRENCİ: MÜLKŞÜZLER VE ÇARPIK DÜNYA

PÊDARÎYA EDEBÎYATÊ:
YÊN BÊMILK
Û DINAYAYA ÇELEXWARÎ

Katılımcılar
Beşdar

- Zeynep Demirsü
- Levent Mollamustafaoglu

Tarih
Dîrok

09/10/2020
20:00

@Wêjegeh Amed YouTube

Olmayan bir dünyayı, ideal bir toplumu anlatan ütopyaların ilk bakışta herkesi kucaklıdığı varsayılabılır; ama mükemmel toplum yalnızca birileri için mükemmeldir. Okuyucu için her zaman cazip olan ve dünya edebiyatında yer edinen çok sayıda distopya ise, ütopyaların aksine çatışmalarla ilgilidir. Edebîyatın Direnci: Mülksüzler ve Çarlık Dünya, Ursula K. Le Guin'in bir ütopyadan distopyaya varlığı önemli eseri Mülksüzler ile Nabokov'un az bilinen eserlerinden Çarlık Dünya'nın açtığı iktidar tartışmasını birlikte ele alıyor. Akılçılık eleştirisini dilin kolektif direniş imkânlarını genişleten bir ufka nasıl taşınamılır?

Em dikarin ji serî de ferzbikin ku utopyayêñ ku dinyaya tune û civaka îdeal vedibêje, her kesî hembêz dike; lê civaka têrtêkûz tenê ji bo hinekan têrtêkûz e. Gelek distopyayêñ ku di wêjeya dinyayê de cî dane xwe û ji bo xwendevanan pir balkêş e, ji bêrevajîya utopyayê bi pevcûnan re eleqedar dibe. Pêdarîya Edebîyatê: Yêñ Bêmilk û Dinyaya Çelexwarî, berhemâ Ursula K. Le Guin ya bi navê Yêñ Bêmilk ku ji utopyayê digihêje distopyayê û yek ji berhemên këmnas yêñ Nabokov ya bi navê Dinyaya Çelexwarî ku gengeşeya iqtidarê pêk tîne, digel hev tê nirxandin. Rexneya aqilgeriyê dikare çawa bo asoyeke ku derfetên berxwedana kollektif berfirehtir dike, were veguhastin?

Zeynep Demirsü

İngiliz Dili Edebiyatı ve Edebiyat Kuramları okudu. Lisans derecesini Hacettepe Üniversitesi'nden, yüksek lisans derecesini London Metropolitan University'den aldı. Boğaziçi Üniversitesi Çeviribilim Doktora programında misafir öğrenci olarak Dilek Dizdar'ın derslerine katıldı. Modernite, temsil, psikanalitik kuramlar ve bilim felsefesi açınlıkları çalışmaya gayret etti. Marshall Sahlins, Batının İnsan Doğası Yanılsaması; Gregory Claeys, Ütopya Edebiyatı, Jack Kerouac, Yeraltı Sakinleri başlıca çevirileridir.

Levent Mollamustafaoglu

Endüstri Mühendisliği okudu, Boğaziçi Üniversitesi'nden lisans, yüksek lisans ve doktora dereceleri aldı. Harvard Üniversitesi'nde araştırmacı, Boğaziçi Üniversitesi'nde Yardımcı Doçent ve Doçent olarak çalıştı. Yazılım Sektörü'nün önde gelen kuruluşu Logo Yazılım'ı kurdu. 1996'dan bu yana Hollanda'da bir uluslararası organizasyonda proje yöneticisi olarak çalışıyor. 1980'lerden bu yana çeviri ve edebiyatla uğraşıyor. Le Guin'den Mülksüzler ve Nabokov'dan Çarpık Dünya önemli çevirileri arasında. Şu sıralarda bir kaç roman yazmaya çalışıyor.

Li ser Endezyarîya Endüstriyê xwend. Li Zanîgeha Boğaziçiyê bawernameyên lisans, master û doktorayê wergirtin. Li Zanîgeha Harvarde weki lêkolîner, li Zanîgeha Boğaziçiyê weki Doçentê Alîkar û Doçent xebîti. Sazîya Softwareyê ya bi navê Logo Yazılımê ava kîr. Ji sala 1996'an bi vir de ye, li Holadayê, di organîzasyoneke navneteweyî de, weki rêveberê projeyê dixebite. Ji salên 1980'yê bi vir de ye bi werger û wêjeyê re dilebike. Ji Le Guin pirtûka bi navê Yê Bêmilk û ji Nabakov Dinyaya Çelexwarî wergerên wî yên girîng in. Van pêlan tê dixebite ku romanon binivise.

YANSIMALAR: DÜNYA EDEBİYATINDA KARŞILAŞTIRMALI METİN OKUMALARI

RENGVEDAN:
XWENDINÊN
BERAWIRDÎ JI
EDEBÎYATA DINAYAYÊ

Katılımcılar
Beşdar

- Behçet Çelik
- Semih Gümüş

**14/10/2020
20:00**

@Wêjegah Amed YouTube

Tarih
Dîrok

Siberoja dinyayê ku her roja dice nediyartir dibe, di wêjeyê de çawa tê ditin û nirxandin? Rengvedan: Xwendinê Berawirdî yê Ji Edebiyata Dinyayê, bi taybetî di ser xuyangên hin berhemên wêjeyâ Ewropa û Amerîkaya Latîn re, xwendinekê dike da bide der ka di vegotinê derbarê siberojê de kijan aliyêne pêjnkarîyê derdikevin pêş. Ji Alejandro Zambrana bi Thomas Bernhard, sinorênu di deqen nivîskarêni ji paşxaneyê cuda cuda hatine, terebihurînen wan û potansiyelên wan ên afirîner di ber çavan re têne derbaskirin û di neynika wêjeyê de asoya siberojê şirove dike.

Behçet Çelik

1968'de Adana'da doğdu. İlk öyküsü 1987'de Varlık'ta yayınlandı. Çeşitli dergilerde öykü, yazı ve çevirileri yayımlandı. 1989'da Akademi Kitabevi Öykü Başarı Ödülü'nü kazandı; Gün Ortasında Arzu isimli öykü kitabı 2008'de Sait Faik Hikâye Armağanı'na, Diken Ucu 2011'de Haldun Taner Öykü Ödülü'ne, Kalдdımız Yer, 5. Türkân Saylan Sanat Ödülü'ne değer görüldü. Ayrıca İki Deli Derviş, Yazyalnizi, Herkes Kadar, Düğün Birahanesi ve Yolun Gölgesi adlı öykü kitapları, Dünyanın Uğultusu, Sulu Bir An ve Belleğin Girdapları adlı romanları, Sınıfın Yenisi ve Çantasızlar Kampı adlı ilkgençlik ve çocuk romanları vardır. Adana'ya Kar Yağmış adlı bir derlemesi ve Ateşe Atılmış Bir Çiçek: Yazarlar, Kitaplar, Okuma Notları adlı bir deneme kitabı bulunmaktadır. Ayhan Geçgin ve Barış Bıçakçı'yla edebiyat üzerine yazışmalarından oluşan Kurbağalara İnanıyorum 2016'da yayınlanmıştır.

Semih Gümüş

1956'da Ankara'da doğdu. 1981'de AÜ Siyasal Bilgiler Fakültesi'ni bitirdi. İlk yazısı aynı yıl Yazko Edebiyat dergisinde yayımlanmıştır. 1981-1985 yılları arasında Yarın dergisinin, 1995-2005 yılları arasında AdamÖykü dergisinin genel yayın yönetmenliğini yaptı. Pek çok derginin kuruluşunda, yönetiminde yer aldı. 2006 Aralık ayında Notos dergisinin yayın yönetmenliğini üstlendi. Roman Kitabı, Kara Anlatı, Yazarı, Yazının ve Tarihin Bilinci, Başkaldırı ve Roman (1996 Cevdet Kudret Eleştiri Ödülü), Öykünün Bahçesi, Yazarın Yalnızlık Burcu, Modernizm ve Postmodernizm, Çözümleyici Eleştiri, Yazar Olabilir miyim?, Okumak ve Yazmak, Belki Sonra Başka Şeyler de Konuşuruz, Yalnızlık Kime Benzer yayımlanan kitaplardan bazılarıdır.

Di sala 1968'an de li Edeneyê ji dayika xwe bû. Ciroka wî ya yekem di sala 1987'an de di kovara Varlıkê de belav bû. Di gelek kovaran de çirok û nivisarên wî belav bûn. Di sala 1989'an de Xelata Serkeftinê ya Cirokê ya Akademi Kitabeviyê wergirt. Pirtûka wî ya bi navê Arezaya Di Nava Rojê De di sala 2008'an de Xelata Cirokan ya Sait Faik, pirtûka bi navê Serikê Stirîyê di sala 2011'an de Xelata Cirokan ya Haldun Taner, pirtûka bi navê Ciye Ku Em Lé Dimînin Xelata Hunerê ya pêncemîn ya Türkân Saylan wergirt. Wekî din jî, pirtûkên wî yên bi navê Du Dêwreşen Din, Tenêyê Havînê, Bi Qasî Her Kesî, Bîraxonuya Dilanê û Siya Rêyê û romanên wî yên bi navê Xumiñiya Dînyayê. Kêlîyeye Beqembûyî û Gerînekîn Hişî û romanen wî yên ji bo zarok û nûhatîyan yê bi navê Nûyê Polê û Kampâ Yê Bêçente hêne. Berhevoka wî ya bi navê Berf Barîyaye Ser Edeneyê û hêçaneya wî ya bi navê Küfükeke Li Agir Hatî Avêtin: Nivîskar, Pirtûk, Têbinîyê Xwendinê heye. Pirtûka bi navê Bawerîyê Bi Beqan Timîn, di sala 2016'an de weşîyaye ku ji nameyên bi Ayhan Geçgin û Barış Bıçakçı re bi awayekî beranberî hatine nivisîn, pêk tê.

Literature Across Frontiers işbirliğiyle

Bi hevkâriya Literature Across Frontiersê

AVRUPA EDEBİYATININ SİNİRİNDE

LI SER SÎNORÊ EDEBÎYATA EWROPAYÊ

Katılımcılar
Beşdar

- Clare Azzopardi
- Julia Fiedorczuk
- Niall Griffiths
- Alexandra Büchler
- Övgü Gökçe Yaşa

Tarih
Dîrok

**16/10/2020
20:00**

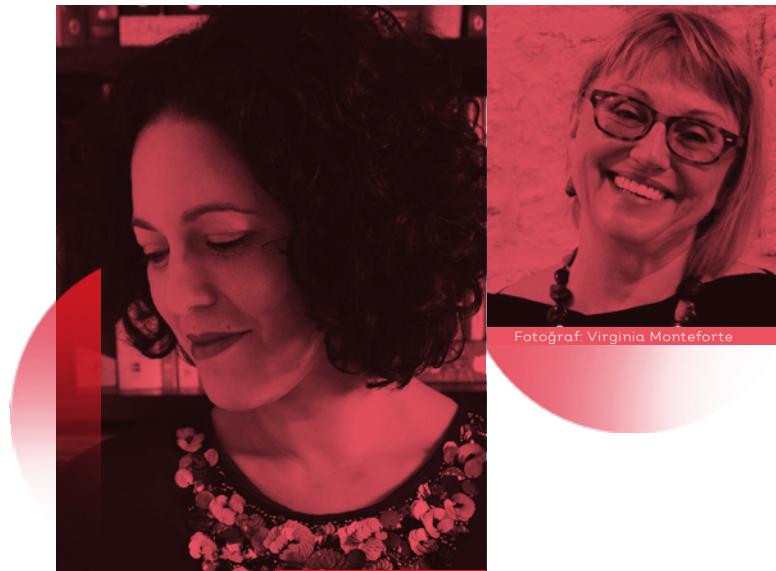
@Wêjegeh Amed YouTube

Ewropa, ya ku di warêن wekî avûhew, neteweperekî, penaberî, koçberî û tenduristîyê de ku rojêvê dîyar dîkin û nişan bi krîza ku dinya tê re dîbihure dîkin, bi sînorêن dergâne xwe yê idêl û zanava xwe ya hevpar ve ji her demê bêtir bûye mijara gengeşeyê. Li Ser Sînорê Edebiyatâ Ewropayê, bi besdarîya nivîskarîn ji welatên wekî Malta, Polonya û Gallerê, vewwendinek e ji bo ku sînorêن Ewropayê û rola wêjeyê ya di dahatûya pêjnkar de car din were fikirandin. Gava ev hemû diqewimin, gelo wêje dikare hevokên nû saz bike û dikare bibe qadeke hevgirtinê?

Clare Azzopardi

Maltalı ödül sahibi çocuk ve yetişkin kitapları yazar. Kısa öykülerden oluşan son kitabı "Kulħadd halla isem warajh" (Geride Bıraktıkları İsimler) Hırvatça, Macarca, Slovence ve Arapça dillerinde yayımlanmıştır. Genç okurlar için yazdığı kitaplar arasında, bir üçleme, on novelladan oluşan bir seri ve çocuk operası için librettoya dönüştürüldüğü birkaç resimli kitap vardır. Malta Üniversitesi'nde Maltaça Bölüm Başkanı ve edebiyatla ilgili çalışan Inizjamed adlı STK'nın aktif üyesidir. Inizjamed bünyesinde Literature Across Frontiers isbirliğiyle edebiyat festivaleri ve atölyeler organize etti.

Li Maltayê ji dayika xwe bû. Pirtükên wê yên li ser zarok û mezinan xelat wergirtin. Pirtuka wê ya bi navê "Kulħadd halla isem warajh" (Naven Ku Li Pey Xwe Hiştin) li zimanen wekî Xirvati, Macarı, Sloven û Erebî hat wergardin. Séyineyel û rézileyeyeke ji deh novellayan pék tê pirtükên wî yên ji bo xortan in ku yek ji nava wan ji bo operaya zarokan qilibandiye librettöyê û cend pirtükên jî bi wêne ne. Li Zanîngha Maltayê Férgeha Bilind seroka beşa zimané Maltayê û endama aktif yê saziyeke civakî ya bi navê Inizjamed e. Di bin banê Inizjamed de, bi hevkariya Literature Across Frontiersê kargeh û festivalen edebiyatê li dar xistin.

Fotoğraf: Virginia Monteforte

Julia Fiedorczuk

Polonyalı şair, yazar, çevirmen ve Varşova Üniversitesi'nde Amerikan Edebiyatı öğretim görevlisi. Altı şiir koleksiyonu, iki kısa öykü koleksiyonu ve iki roman yayımladı. Literature Across Frontiers tarafından organize edilen Metropoética: Kadınlar Şehirleri Yazıyor adlı uluslararası edebiyat projesinde yer aldı. Eserlerinin çoğu eko-eleştiri ile ilişkili olup eko-siir türünün yaygınlaşmasını sağlama dönüktür. Şiir koleksiyonu olan Psalmy (Mezmurlar, 2017), Wisława Szymborska ku koleksiyonda helbestan Psalmi (Psalms-2017) wergirt. Helbesten wê li zimanen wekî İngilizi, Swedi, Çek, Japon û Galkî hatine wergerandin.

Saîr, nivîskar, wergêra Poloni li Zanîngha Varşovayê di beşa Edebiyat Amerikayê de dersdar e. Ses kolleksiyonen wê yên helbestan û du romanen wê dercûn. Di nav projeya wêjeya navneteweyî ya bi navê Metropoética: Jin Bajaran Dîniyîsin de cî girt ku ji alî Literature Across Frontiers ve bi awayekî hevkâri hat organîzekirin. Berhemên wê piranî bi ekorexneyê ve eleqedar in û helbesten wê bi gîstî armanca berbelabvûna cureya ekohelbeste dihewine. Xelata Helbestan ya Wisława Szymborska ku koleksiyonda helbestan Psalmi (Psalms-2017) wergirt. Helbesten wê li zimanen wekî İngilizi, Swedi, Çek, Japon û Galkî hatine wergerandin.

Fotoğraf: Edyta Dufaj

Alexandra Büchler

Literature Across Frontiers, Avrupa Edebiyat Değişim Platformu Çeviri ve Politikalar Direktörü. Avrupa'da ve Avrupa ile diğer küresel bölgeler arasındaki edebiyat değişim faaliyeti ve çeviriye teşvik etmeye amaçlayan bir dizi etkinlik gerçekleştiridi. On yıl boyunca, Arc Yayınları'ndan çıkan Avrupa ve Ötesinden Yeni Sesler adlı çağdaş şiir antolojileri serisine editörlük yaptı. Bir çevirmen ve editör olarak, romanlar, kisa öyküler, kurmaca edebiyat çevirileri ile modern sanat ve mimari üzerine yazılmış kitap antolojilerinin de aralarında bulunduğu otuz yakın yayına imza atmıştır.

Literature Across Frontiers, direktörê Werger û Politikayê Platforma Guherîna Edebiyatê ya Europayê. Gelek çalakiyen ku li xwe dikin armancı ku li Europayê û di navbera herêmén din yên dinyayê û Europayê de li ser guherîn edebiyatê hûr dibe û piştevaniya wergerê dike, li dar xistin. Bi qasî deh salan, ji bo rézileya li ser antolojîya helbesta hevdem ya bi navê Dengen Nû ji Europayê û Ji Derveyî Wê ku ji Weşanen ARC'yê derçû, editör kir. Wekî editör û wergêr zêdeyi sî berhemî wergerandiye.

Niall Griffiths

Ji roja ku romana wî ya yekem weşîya û heta niha büye dengen sereke di edebiyata Gallerê de. Bi romana xwe ya carem Stump (Qocik, 2003) û bi romana xwe ya dawi Broken Ghost (Xeyala Şikestî, 2019) ku li ser temaya sadetî û têkçûnen civakî disekine, du car Xelata Pirtuka Salê ya Gallerê wergirt. Berhemâ wî ya bi navê Dreams of Max and Ronnie (Max ve Ronnie'nin Rüyaları) adlı eseri Mabinogian'dan Yeni Hikâyeler serisinden bir hikâyeyen yeniden anlatılmıştır. Ayrıca bir şiir koleksiyonunu, Aberystwyth ve Liverpool için iki seyahat rehberi ve kismen ani kismen de çocukların geçtiği Avustralya hakkında gezi yazıları içeren eserleri yayımladı.

Övgü Gökçe Yaşa

Fotoğraf: Mehmet Kaçmaz

Boğaziçi Üniversitesi Felsefe Bölümü'nü bitirdi, yüksek lisans tezini devrim sonrası İran sinemasında anlatım üzerine yazdı. Sinema ve estetik alanında doktora çalışmalarını sürdürdükten sonra İstanbul'da çeşitli üniversitelerde sinema tarihi, görsel kültür, Türkiye sineması ve ülke sinemalarıyla ilgili dersler verdi. Altyazı Sinema Dergisi yayın kurulu üyesi, sinema yazarı ve editör olarak çok sayıda yayında görev aldı ve seminerler verdi. 2011'den bu yana Diyarbakır Sanat Merkezi'nde farklı disiplinlerde sanat programları ve kültürel işbirlikleri geliştirmeye devam ediyor.

Li Zanîngeha Boğaziçiyê besa Felsefeyê xwend. Li ser vegotina di sînemaya Îranê ya pistî şoreşê de xwendina masterê kir. Li Stenbolê, di gelek zanîngehan de, di mijarêni wekî dîroka sînemayê, canda dîtbarî, sînemayê Tîrkiyeyê û sînemayê welatan de dersên lîsans û lîsansa bilind dan. Di nav koma weşanê ya kovara Altyazı Sinema Dergisi de cî digire û wekî endama desteya weşanê, niviskara sînemayê û editör kar kir û semîner dan. Ji sala 2011'an bi vir de ye di Navenda Hunerê ya Diyarbekirê de wekî Koordinatörê Bernameyan dixebite û di dîsiplinêna cuda cuda de li ser bernamayê hunerê dixebite û hevkâriyê çandî saz dike.

DİL YARASI: LAZCA'NIN BİLİNMİYENLERİ

BİRÎNA ZIMÊN:
YÊN DI ZÎMANÊ
LAZÎ DE NAYÊN ZANÎN

Katılımcılar
Beşdar

• İsmail Avcı Bucaklışı

21/10/2020
20:00

@Wêjegeh Amed YouTube

Tarih
Dîrok

Lazca yetişkin kuşak için halen edebî ürün verebilen bir canlılıkta olsa da, yeni kuşağa aktarımı neredeyse yok düzeyde bir dil olarak, açık bir yarayla yaşamda kalmaya çalışıyor. Yaşamda kalma tehditi altında sayılan Lazca'ya verdiği değerli emekleri ile tanınan araştırmacı ve yazar İsmail Bucaklışı, Dil Yarası: Lazcanın Bilinmeyenleri'nde Lazca'nın kültürel coğrafyasından, sözlü edebiyattan yazılı edebiyat alanı içinde ortaya çıkan form ve eserlerine, öne çıkan önemli yazarlarına uzanan bir çerçevede Lazca'nın yaşam öyküsünü bizlerle paylaşıyor.

Her çend Lazkî ji bo nîşa sere hê jî ges e di warê berhemdarîya wêjeyî de, wekî zimanekî ku êdî bo nîşa nû nayê veguhastin, bi birîneke vekirî, hewl dide ku li dara jîyanê bimîne. Niviskar û lêkoler İsmail Bucaklışı ku bi keda xwe ya hêja ku ji bo Lazkî ya ku li ber mirinê ye daye, tê nasîn, di Birîna Zimêن: Yêن Di Zîmanê Lazî De Nayêن Zanîn de, ji cografiyaya çandî, ji zargotîna wê hetâ bî form û berhem-ên Lazkî yêن di warê wêjeya niviskî de derketine der, serborîya jîyanâ xwe bi me re parve dike.

İsmail Avcı Bucaklısı

1970 Rize-Pazar doğumlu. İstanbul Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde yüksek lisans yaptı. 1993'te çıkan ilk Lazca dergi Ogni'nin kurucularından biridir. Horonların kayıt altına alınıp derlenmesi için çeşitli çalışmalar yaptı. 1999'da Hasan Uzunhasanoğlu ile birlikte ilk kitabı Lazuri-Türkuli Nenapuna (Lazca-Türkçe Sözlük) yayıldı. 2003 yılında Japon dilbilimci Göishi Kojima ile birlikte Lazuri Grameri adlı Lazca gramer kitabı, 2007'de Hasan Uzunhasanoğlu ve İrfan Aleksiva'ile birlikte Didi Lazuri Nenapuna'yı (Büyük Lazca Sözlük), 2009'da yine İrfan Aleksiva ile birlikte Svacoxo - Laz Yer Adları Sözlüğü'nü yayımladı. 2011 yılından beri kamuda ve özel üniversitelerde seçmeli Lazca dersleri veriyor.

Di sala 1970'yî de bajaroka Pazarê ya Rizeyê ji dayika xwe bû. Li Zanîngeha Stenbolê di besa Têkiliyên Navneteweyî de xwendîna masterê kir. Yek ji avakarê kovara bi zimanê Lazkî ya Ogni ye. Ji bo ku Horon bêñ berhevkirin û tomakirin xebatén cure cure kirin. Di sala 1999'an de digel Hasan Uzunhasanoğlu pirtûka wî ya yekem Lazuri-Türkuli Nenapuna (Ferhenga Lazkî-Tirkî) weşiya. Di sala 2003'yan de, digel zimanzanê Japon Göishi Kojima pirtûka gramerê ya Lazkî ya bi navê Gramera Lazuri, di sala 2007'an de digel Hasan Uzunhasanoğlu û İrfan Aleksiva Didi Lazuri Nenapuna (Ferhenga Mezin ya Lazkî), di sala 2009'an de dîsa digel İrfan Aleksiva pirtûka Svacoxo (Ferhenga Navêن Cî Û Waran yên Lazkî) wêsand. Ji sala 2011'an bi vir de ye di zanîngehîn dewletê û yên taybet de li ser zimanê Lazkî dersên vebijerkî dide.

AL d
C G 3
b M
T C F Ö
n H S
O H e j
F o I
V φ i z
G v

RIKA BIHARÊ: CEGERXWÎN Û NAZIM HIKMET

Beşdar
Katılımcılar

- Hayri K. Yetik
- Cihan Roj

BAHARIN İNADI: CEGERXWÎN VE NAZIM HİKMET

Dîrok
Tarih

23/10/2020
20:00

@Wêjegeh Amed YouTube

Gelo mimkun e em ji nav helbesta modern li dahatûyê binérin? Rika Biharê: Cegerxwîn û Nazim Hikmet, du helbestkarêن helbesta Kurdi û Tirkî tîne ba hev û derpês dike ku ev her du helbestkar ku digel sîrgûnê li hêviyê geriyane, li hemberî astengîyê sîyasî di helbesten xwe de azadî parastine, digel hev bêñ fikirandin. Di ser mijarêن wekî modernî, demajoya netewebûnê, kevneşopî û avakirina zimêñ re, bi rêberîya helbestê, ku di navbera rastîn û sembolizme de diçê û tê, ji bo ku em vê pîrsê bikin têñ ba hev: Gelo hê ji mimkun e ku em bihara di dahatûyê de xeyal bikin?

Modern şiirin içinden geleceğe bakmak mümkün mü? Baharin İnadi: Cegerxwîn ve Nazim Hikmet, Kürtçe ve Türkçe şiirin iki büyük şairini bir araya getiriyor ve sürgüne rağmen umudu arayan, siyasi kışkaçlara karşı özgürlüğü şîirleriyle savunan iki çağdaş ismi yan yana düşünmeyi öneriyor. Modernlik, uluslararası süreci, gelenek, dil inşası gibi pek çok konunun merceğinden gerek, gerçeklik ve sembolizm arasında salınan şiirin yol göstericiliğinde şu soruyu yeniden sormak üzere bir araya geliyoruz: Gelecekteki baharı hayal etmek halen mümkün mü?

C E -
G E R -
X W Î N
Ü N A -
Z T M

Hayri K. Yetik

1954, Siverek doğumlu. Pek çok dergi ve gazetedede dil ve edebiyat üzerine araştırma, inceleme, eleştiri, öykü, deneme ve şiirleri yayıldı. Başta yazar örgütleri olmak üzere çeşitli sivil toplum örgütlerinde çalıştı. İle Dergisi'nin editörlüğünü yaptı, Ayrım Şiir, Agora, Simge dergilerine, Uluslararası İzmir Şiir Festivali, İzmir Öykü Günleri gibi edebiyat etkinliklerine kurucu ve düzenleme kurulu üyesi olarak katkıda bulundu. Yapıtları arasında Ahmed Arif'in Asi ve Mahzûn Şiiri, Romanın Aranışı, Arayışın Romanı, Romantik Ortadoğu: Metinlerarası Bir Deneme gibi deneme ve eleştiri kitapları; Mezopotamya Günlüğü, Amytis Kederi, Dördüncü Hâl, Aşk Bir Hayal, Serhos/Sakînâme, Bilal Tabirhanesi, Ben, Bana 'Sen' Diyen 'Ben'i Yapan Eden Bir Kimse adlı şiir kitapları vardır.

Cihan Roj

Cihan Roj, di sala 1965'an de, li gündê Înaqa Gimgimê tê dunyaya geldi. Dibistana seretayî li gund, ya navîn û lise li Gimgimê xwendiye. Despêka bi Kurmancî visiana wî 1993 ye. Di heman salê de helbest û çîrokên wî têne weşandin. Di salên 2000'î de ew hinek termen matematikê diafîrine û ji Enstituyê re bi rê dike. Di sala 2001'ê de, bi pêşniyara wî, li Îzmîrê, 'Konferansa Niviskaran' tê lidarxistin. Li dû konferansê, ew qerar digire û bi tenê bi edebiyatê re mijûl dike. Dîwana wî ya ewil "Ratîka" di sala 2002'an de çap dike. Romana wî "Perde" bi navê "Mahrum" bi Tirkî derçû

Di sala 1954'an de li Siwêregê ji dayika xwe bû. Di gelek kovar û rojnameyan de li ser ziman û edebiyatê nivisarên lêkolîni, vekolinî, rexneyî, çîrok, hêcane û helbest belav kîrin. Di serî de rêexistinê niviskaran, di gelek sazîyen civaka sîvîl de xebitî. Editoriya kovara Îleyê kîr, tevkîri bo kovarêni Ayrım Şiir, Simge û weki avakar û endamê sazker û birêvebir yê Festîvala Helbestan ya Navneteweyî ya İzmirê û Rojêni Cirokan yên İzmirê kar kîr. Berhemên wî, pirtükên hêçaneyê: Helbesta Ahmed Arif ya Serhîdêr û Mehzûn, Lixwegerîna Romanê, Romana Légerînê, Rojhîlatanavîna Romantîk û pirtûka rexneyê ya Hêçaneyekê Navdeqî û pirtûkên wî yên helbestê: Rojnivîska Mezopotamyayê, Kesera Amytis, Halê Çaremîn, Esq Xeyalek e, Serhos/Sakînâme, Tabîrxaneya Bilal, Ez, Kesekî Ku Ji Min Re Dibêje 'Tu' 'Min' Dike û Pêk Tîne.

DENGÊ JINAN: NIMANDINÊN JI EDEBÎYATA KURDÎ

Beşdar
Katılımcılar

- Özlem Belçim Galip
- Farangis Ghaderi
- Arazo Arif

KADINLARIN SESİ:
KÜRTÇE
EDEBİYATTAN
TEMSİLLER

Dîrok
Tarih

28/10/2020
20:00

@Wêjegeh Amed YouTube

Di romanên Kurdî de, mijarêne weki kuştinêni li ser namûsê, zewicandina bi kotekî, pest û çewicandinêni li ser jîyana jinan pir zede cî dirigin û amaje bi mafêni ku jin jê bêpar dimînin tê kîrin. Di heman demê de, jîna ku dil bo wê hatiye dayîn ew jîne ku xwedîti lê tê kîrin û tê parastin; li ser wê mîr tê kustîn û mîr bê wê xwe didin ber mirinê. Dengê Jinan: Nimandinêni Jî Edebiyata Kurdî, gengeşe dide destpêkirin da ku şirove bê kîrin ka gelo di romanên Kurdî de jînêni ku têni nimandin; kîrde ne ku siberoja xwe diyar dikin an jî gelo weki tîsteyâ ïdeolojiya bavkaniyê ne û di heman demê de jî di helbesta modern ya Kurdî de legerînekê li ser degê jinan dike û hewlî dide ku têxe rojevê.

Kürçte romanlarda sıkılıkla namus cinayetlerine, zorla evlendirmelere, kadınların hayatı üzerindeki baskiya, tehditlere yer verilir, mahrum kaldıkları haklara işaret edilir. Aynı zamanda aşık olunan kadın sahip olunan ve korunandır, uğruna öldürülün ve ölündür. Kadınların Ses: Kürtçe Edebiyattan Temsiller, Kürtçe romanlarda temsil edilen kadınların kendi geleceğini tayin edebilen birer özne mi, patriyarkal ideolojinin nesnesi olarak mı temsil edildiğini tartışmaya açarken aynı zamanda modern Kürtçe şiirde kadın sesine dair bir arayışı ve değerlendirmeyi de gündemleştiriyor.

Özlem Belçim Galip

Li Zanîgeha Exeterê di beş Xebatên Zimanê Kurdî de lêkolîner e. Di sala 2016'an de, li Zanîgeha Exeterê di Enstituya Ereb û Xebatên İslâmî û di beş Xebatên Kurdî de bawernameya doktorayê wergirt. Di xebata xwe ya doktorayê de, li ser ajdana helbesta modern ya Kurdî û gesedana wê sekini. Di gelek kovarê ku li ser edebiyata Kurdi weşanê dikan de nivîsarên wî belav bûn û yek ji editorên kovara Kurdi ya akademik Derwazeyê ye.

Exeter Üniversitesi'nde Kurt Dili Çalışmaları alanında doktorasını tamamladı. Halen aynı üniversitede Sosyal ve Kültürel Antropoloji Enstitüsü'nde Marie Curie Bursu Araştırmacısıdır. Araştırmasında belirli Avrupa ülkelerindeki Kurt göçmen kadınlarının sanatsal, edebî ve kültürel pratiklerini incelemektedir. Kurt Romanı Okuma Kılavuzu ve Imagining Kurdistan: Identity, Culture and Society (Kurdistanı Düşleme: Kimlik, Kültür ve Toplum) adlı eserlerin yazarıdır. Hazırlamakta olduğu kitabı Civil Society versus State: New Social Movements and the Armenian Question in Turkey (Civaka Sivil Li Dijî Devlete Karşı: Yeni Sosyal Hareketler ve Türkiye'de Ermeni Sorunu) 2021 tarihinde Palgrave Macmillan tarafından yayımlanacaktır.

Farangis Ghaderi

Li Zanîgeha Exeterê di Xebatên Zimanê Kurdî de lêkolîner e. Di sala 2016'an de, li Zanîgeha Exeterê di Enstituya Ereb û Xebatên İslâmî û di beş Xebatên Kurdî de bawernameya doktorayê wergirt. Di xebata xwe ya doktorayê de, li ser ajdana helbesta modern ya Kurdî û gesedana wê sekini. Di gelek kovarê ku li ser edebiyata Kurdi weşanê dikan de nivîsarên wî belav bûn û yek ji editorên kovara Kurdi ya akademik Derwazeyê ye.

Arazo Arif

Nivîskarê Kurd, senarist û derhêner li Stockholm'da dijî. Di sala 2018'an de, di biwara kompozisyon'a edebî û têrdariya di hunerên ciwan de derece û bawernameya MFA'yê wergirt. Pirtûka wî ya yekem ku bijareya helbestan e di sala 2020'de de weşîya. Di gelek antolojiyê Swêdî de navê wî belav bû. Vê pêlê, ji bo Radyoya Swêdê, li ser projeya kurteçîrokan û li ser du filmên ku yek jê honakî ya din belgeyî ye dixebeite.

İsveç Stockholm'de yaşayan Kurt yazar, senarist ve yönetmen. 2018'de edebî kompozisyon alanında güzel sanatlarda yeterlilik (MFA) derecesi aldı. Bir şiir seçkisi olan ilk kitabı 2020'de çıktı. İsveççe basılan çeşitli antolojilerde yer aldı. Halen İsveç Radyosu için bir kısa hikâye projesi ile biri kurmaca diğer belgesel olan iki kısa film projesi üzerine çalışmaktadır.

EDEBİYATIN KUŞKUSU: EKO-KURGUDA ŞİDDET, KEDER VE YAS

Katılımcılar

Beşdar

- Sema Kaygusuz
- Deniz Gündoğan İbrişim

ŞIKA WÊJÉYÊ:
TUNDÎ, ŞİN Ü
KESER DI
EKOHONAKÊ DE

Tarih
Dîrok

**30/10/2020
20:00**

@Wêjegeh Amed YouTube

Eko-eleştirilığında bir tür olarak ortaya çıkan eko-kurgu, hafıza eyleyicisi olarak hümanist ideali ve insan istisnacılığının ölçüsü erkek özneyle eleştiri okularına tutarken, aynı zamanda duygulanımdan doğan ve yer yer zapt edilmeyen animist failliği, insan dışı varlıklarını, insan olmayan canlı ve hayvanları eyleyici bir öğe olarak ele alır. Edebiyatın Kuşkusu: Eko-kurguda Şiddet, Keder ve Yas eko-eleştirinin disiplinler arası yordamı üzerinden ekolojik yıkım, tükenme, keder ve ihtimam pratikleri üzerine düşünüyor. İnsanın, doğaya ve ekolojiye bakışımıza kuşku düşürerek, doğayı sahiplenmek veya ona hükmetsmek yerine onun yaralarına ve kederine nasıl yaklaşacağımızın yollarını arıyor.

Ekohonaka ku wekî cureyekî li ber şewqa ekorexne derket pêş, wekî pêkhênera bîrê, îdeala humanist, kirdeya mîr, ya ku pîvera awartetîya mirovî ye, dide ber şûrê rexneyan û di heman demê de jî kiriyariya anîmist ku ji hestpêkirinê dizê û car bi car nayê dest, heyînên dermirovî, zindî û ajalênu ne mirov in wekî hêmanên kiryar qebûl dîke. Sîka Wêjeyê: Tundî, Şîn ü Keser di Ekohonakê de, di ser rê û rîbaza ekorexneyê, ya ku navdîsîplînî ye re li ser pratikên herifinên ekolojîk, têkçûn, keser û pûtepêdanê difikire. Şikê dide ser nîrîna me ya bo mirov û ekolojîyê heyi û li şûna xwedibûn û serdestîkirina xwezayê rê û careyan digere ka divê em ranêzîkiyeye çawa li birin û keserên wê bikin.

Sema Kaygusuz

Once radyo oyunu, koreografi ve tiyatro ile ilgilenen yazar edebiyat alanına öyküleriyle girdi. İlk öykü dosyaları Yaşar Nabi Nayir Gençlik Ödülü'ne (1995) ve Gençlik Kitabevi Ödülü'ne (1996) değer buldu. Öykü kitabı Sandık Lekesi ile Cevdet Kudret Edebiyat Ödülü'nü (2000) aldı. İlk romanı Yere Düşen Dualar 2006'da yayımlandı. 2009 tarihli ikinci romanı Yüzünde Bir Yer Avustralya KulturKontakt kurumuna tarafından onurlandırıldı. Doyma Noktası, Esir Sözler Kuyusu, Karaduygun, Sultan ve Şair, Barbarın Kahkahası, Aramızdaki Ağaç ve Gaflet, Metis Yayınları'ndan çıkan diğer roman, öykü ve derleme kitaplarıdır.

Deniz Gündoğan İbrişim

İstanbul Üniversitesi Kadın Çalışmaları ve Central European Üniversitesi Toplumsal Cinsiyet Çalışmaları bölümülerinden yüksek lisans derecesi aldı. Washington Üniversitesi Karşılaştırmalı Edebiyat Bölümü'nde doktora çalışmalarını sürdürmekte ve dünya edebiyatı, postkolonyal roman, felaket ve trauma anlatıları gibi konularda dersler vermektedir. Makaleleri, yazıları ve çevirileri Routledge Companion to Literature and Trauma, Birikim, Cogito ve Notos gibi dergi ve kitaplarda yayınlandı. Sema Kaygusuz'la birlikte hazırladığı Gaflet: Modern Türkçe Edebiyatın Cinsiyetçi Sinir Uçları Metis Yayınları'ndan çıktı.

Pêşî bi lîstika radyoyan, koreografi ü şanoyê re eleqedar bû, bi çîrokên xwe ve derbasî biwara edebiyatê bû. Dosyeyê wê yén çîrokê yén yekem Xelata Ciwanan ya Yaşar Nabi Nayir (1995) ü Xelata Gençlik Kitabevi (1996) wergirt. Bi pirtûka xwe ya bi navê Lewta Sindögê (Sandık Lekesi, 2000) Xelata Edebiyatê ya Cevdet Kudret Aksal wergirt. Romana wê ya yekem Duayêñ Ketî Erdé (Yere Düşen Dualar) di sala 2006'an de wesiya. Romana wê ya duyma (2009) ya bi navê Ciyeğ Di Rûyê Te De ji aliye saziya KulturKontakt ya Awîstîrayê ve hat rûmetdarkirrin. Noqteya Têrbûnê, Bîra Gotinê Dil, Karaduygun, Sultan û Saîr, Tîqetîqa Barbar, Dara Di Navbera Me De pirtûkên wê ne ku ji Weşanên Metisê derçûne.

DAWÎYA BERNAMEYÊ

Beşdar
Katılımcılar

• Bavê Nazê

KAPANIS

Dîrok
Tarih

31/10/2020
20:00

@Wêjegeh Amed YouTube

Bavê Nazê ku mîvanê rûmetê yê Rojêñ Wêjeya Berawirdî yêñ Amedê yêñ Sêyemin e, ji wê dema pêşî ku dest bi nivisînê kir, di berhemên xwe de li rasteqinî û heqîqetê gerîya; di hemû berhemên xwe de bal bir ser berxwedanî mirov û civakan û bi zimanekî rexneyî li ser êş û berxwedêriya di jîyanê de heye, sekinî bi taybetî li ser taybetîya afîrîner ya jîna Kurd hûr bû. Hemû mirovên ku endamê cînêñ cuda yêñ di civakê de ne, di berhemên Bavê Nazê dê cî digirin; ev yek keysel dide me ku em civakê di çarçoveyeke berfirehtir de nas bikin. Bavê Nazê bi axaftina xwe ya girtina bernameyê re, dê serborîya niviskariya xwe bi me re parve bike û ronî bide ser pirsên me yêñ der barê dahatûyê de.

3. Diyarbakır Karşılaştırmalı Edebiyat Günleri onur konuğu Bavê Nazê, ilk yazdığını andan beri, edebî eserlerinde gerçeklik ve hakikati aradı; bütün eserlerinde toplumun ve insanların yaşamındaki direnişine dikkat çekerek eleştirel bir dille yaşamındaki acı ve direnci ele aldı, özellikle Kürt kadınının yaratıcı özelliğine yoğunlaştı. Toplumda bütün sınıflara ait insanlar Bavê Nazê'nin eserlerinde yer alır; bu bize toplumu daha geniş bir bağlamda tanıma fırsatı verir. Bavê Nazê, programın kapanış konuşması ile, kendi yazarlık serüvenini bizimle paylaşırken geleceğe dair sorularımıza ışık tutuyor.

Bavê Nazê

Bavê Nazê

Bavê Nazê; Dilxwaz û dildarê ziman û wêjeya Kurdi Bayê Nazê, di sala 1946'an de ji dayik bûye. Di sala 1980'yi de bawernameya doktorayı wergirtiye. Çend pirtükên li ser dîroka Kurdan ji zimanê Rûsi wergerandiye zimanê Erebî. Çend pirtük ji bo zankoyan jî amade kiriye. Dîroka Edeba Kevnare (Edeba Yûnanî 2010), Teorîya Edeb (2010), Ferhenga Terminen Edebî, Dîroka Edeba Romanî, Dîroka Edeba Serdema Navîn û Vejinê (ji sedsala 5'an heya sedsala 16'an), Dîroka Edeba Klasizmê û Romantizmê (sedsala 17 û 18'an), Dîroka Edeba Realizmê û Modernizmê (sedsala 19'an û 20'an), Rêzimana Kurdi (1996).

Kürt dili ve edebiyatına gönül vermiş olan Bavê Nazê, 1946 yılında doğdu. 1980 yılında Moskova Üniversitesi'nde Kürt Dili ve Edebiyatı alanında doktorasını tamamladı. Kürt tarihi üzerine kitapları Rusçadan Arapçaya çevirdi. Çevirilerinin dışında üniversiteler için öğrenim kitapları hazırladı: Antik Edebiyat Tarihi (Yunan Edebiyatı, 2010), Edebiyat Teorisi (2010), Edebiyat Terimleri Sözlüğü, Romanın Edebi Tarihi, Ortaçağ Edebiyatı Tarihi ve Uyanışı (5.yüzyıldan 16.yüzyıla kadar), Klasik ve Romantik Edebiyat Tarihi (17. ve 18. yüzyıl), Realist ve Modernist Edebiyat Tarihi (19. ve 20. yüzyıl), Kürtçe Grameri (teorik ve pratik), Rêzimana Zimanê Kurdi (1996).

DÎYARÊ SANÎKAN RÊ RAYWANÎ

Sanikkere:

Anlatıcı:

• Ruşen Yakut

MASAL DÎYARINA YOLCULUK

Tarîx
Tarih

31/10/2020
20:00

Kanalê Youtubî yê
@ Wejegeh Amedî ser o

Grûba AmîdArtî ya Kultur&Hunerî, ke semedê doman/gede û pîlan bi zaf ziwanan a xebata sanikkerîye û performansê sanik û hikayeyan ê ganî pêşkêş kena, na rey calakîya Dîyarê Sanîkan rê Raywanî de sanikê "Heliç û Belîç" û "Hamolek"î seba temaşekerdoxanê Rojanê Edebîyatî teqdim kena. Sanikkera AmîdArtî bi nê sanikan, ke nê sanikî hem domanan rê hem zî pîlan rê xîtab kênê û kenarék ra qesawetî ra kenarék ra şayıye ra behs keni, na rey bi online temaşekerdoxan reyde bena.

Cocuklar ve yetişkinler için masal ve hikâye anlatıcılığı üzerine çok dilli çalışmalar yapan ve canlı performanslar düzenleyen Amidart Kültür Sanat Kolektifi, Masal Diyarına Yolculuk'ta Zazakî masal ve hikâyelerden Heliç û Belîç ve Hamolek'î bu kez Edebîyat Günleri izleyicileri için sunuyor. Cocuklar kadar yetişkinlerin de dünyasına ait olan kaygı ve sevinçleri her iki izleyici topluluğuna da aktaran anlatımlar, bu kez izleyicilerle çevrimiçi olarak buluşuyor.

YARATICI YAZI ATÖLYESİ: HAYAL EDİLEN ŞEHİR

Yürüttüçü:
Rêveber:

Pelin Buzluk

ROJÊN
WÊJEYA
BERAWIRDÎ YÊN
AMEDÊ III

Tarih
Dîrok

07/2020
09/2020

@Wêjegeh Amed YouTube

Diyarbakır Karşılaştırmalı Edebiyat Günleri kapsamında çevrimiçi düzenlenen Hayal Edilen Şehir Yaratıcı Yazı Atölyesi, Pelin Buzluk yürütücülüğünde farklı coğrafyalardan 11 katılımcıya ev sahipliği yaptı. Haftada bir buluşmalarla ilerleyen 4 oturumun ardından kendi öykülerini yazan katılımcılar, son bir oturumda bir araya gelerek sunulan öykü denemelerini değerlendirdiler. Şehri yeniden görme ve inşa etme çabasını okuyarak, tartışarak ve yazarak ortaya koyan atölye, geride, katılımcıların ev içlerinden, paylaşılan mekânlarına taşan hayali sözcükler bıraktı.

Pelin Buzluk

1984'te Ankara'da doğdu. ODTÜ Çevre Mühendisliği Bölümü'nu bitirdi. Öykü ve yazıları 2002'den bu yana çeşitli dergi ve sekillerde yayımlanıldı. Deli Bal (2010) adlı ilk öykü kitabı Yaşar Nabi Nayir Öykü Ödüllü'ne, ikinci öykü kitabı Kanatları Ölüm Açıklığında (2012) Selçuk Baran Öykü Ödüllü'ne, son öykü kitabı En Eski Yüz (2016) ise Sait Faik Abasıyanık Hikâye Armağanı'na layık görüldü. Hâlihazırda "Öykü Üzerine 5 Hafta" başlıklı semineri yürütüyor.

Kargeha Nivîsa Afîrîner ya bi navê Bajîr ku Tê Xeyalkirin ku di çarcoveya Rojén Wêjeya Berawirdî yén Amedê de hat lidarxistin, bi rêveberiya Pelin Buzluk û bi besdarîya 11 besdaran pêk hat. Pişti car xebatên ku di hefteyekê de carekê dihat kirin, besdaran ku cirokên xwe nîvîşin, di xebata dawî de hatin ba hev û cirokên hev nîrxandin. Kargeh; li ser bingeha hewldana dîtin û famkirina ji bajér ya ji nû ve û bi gengeşkirin û nîvîşin cirokan li daî ket û peyv û gotinênu ku besdaran ji mala xwe berpêyi cî û warêne derve şandin, hişt li dû xwe.

NİŞANDANA ŞİİR-FİMLER HELBEST-FİLMAN GÖSTERİMİ

Katılımcılar

Axaftên

- **Fatma Çelik**
- **Aylin Kızıl**
- **Özkan Küçük**
- **Salih Demir**

Di kargeha Helbest-Filmê de ya ku di navbera mehêن Tîrmeh-Çirîya Pêşin de li dar dikeve, dê helbestek ji helbestkarêن wekî Dîlber Hêma, Yildiz Çakar, Rêdûr Dîle û Îrfan Amîda kurte-video bêن afirandin. Derhênerîya vídeoyan Aylin Kızıl, Fatma Çelik, Özkan Küçük û Salih Demir dikan. Çalakîya Helbest-Film, destpêkeriyeke nû ye ku ji bo ku paşxaneyêni di biwara film û helbestê de têkevin pêwendiyê, gotinêñ helbest-karan û hestêñ derhêneran bigihijin hev û helbesta Kurdi di qada navneteweyî de xuyanî bike tê pékanîn.

Temmuz-Ekim ayları arasında gerçekleşen Şiir Film Atölyesi'nde Dîlbîr Hêma, Yildiz Çakar, Rêdûr Dîle ve Îrfan Amîda'nın bir şiirinden yola çıkarık üretilen kisa videoların yönetmenliğini Aylin Kızıl, Fatma Çelik, Özkan Küçük ve Salih Demir üstleniyor. Fotoğraf, film ve şiir alanındaki birimin ilişkilenmesi ve Kürtçe şiirlerin uluslararası alanda dolasımı için yeni bir girişim olan şiir filmleri, şairlerin sözünü yönetmenlerin duygudünyasıyla bir araya getiriyor ve kolektif bir üretim ortamında hayat buluyor.

Tarih
Tarîx

31/10/2020
20:00

@Wêjegeh Amed YouTube

Fatma Çelik

Di sala 1987'an de li Diyarbekirê ji dayika xwe bû. Li Zanîngeha İnönü beşa Réberê û Sêwirmendîya Psikolojiyê xwend. Ji sala 2009'an û bi vir de ye li Diyarbekirê wekî mamosteyê réber kar dike. Di gelek sazîyên civaka sivil de bi dîlxwazî û li ser jin û zarokan xebat kîrin. Ji sala 2012'an bi vir de ye, digel ajansa fotografan ya bi navê NarPhotosê, fotografan belgeyi girtin û video amade kîrin. Bi giştî di warêñ wekî koçberî, zanav, bîr, ekoloji û zayenda civakî de xebatan dike. Di sala 2014'an de digel Musa Îrşı derhênerîya kurtelbelgefîma bi navê Filmekî Ewledar û di sala 2020'î de jî digel Aylin Kızıl derhênerîya belgefîma bi navê Çirokeke Tribûnekê kîr.

1987 Diyarbakır doğumlu. İnönü Üniversitesi Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Anabilimdalı mezunu. 2009 yılından bu yana Diyarbakır'da rehber öğretmen olarak görev yapıyor. Çeşitli sivil toplum kuruluşlarında gönüllü olarak çocuk ve kadın çalışmaları yürüttü. 2012 yılından itibaren NarPhotos fotoğraf ajansıyla birlikte belgesel fotoğraf ve video işler üretti. Genel olarak göç, kimlik, hafiza, ekoloji, toplumsal cinsiyet gibi meselelerin etrafında işler üretiyor. 2014'te Musa Îrşı ile birlikte yonettiği Güvenli Bir Film ve Aylin Kızıl'la birlikte yonettiği 2020 yapımı Bir Tribün Hikâyesi adlı kısa belgeselleri vardır.

Aylin Kızıl

Di sala 1988'an de li Diyarbekirê ji dayika xwe bû. Li Eskişehir, Zanîngeha Anadoluyê Fakulteya Dermangeriyê kuta kîr. Di sala 2012'an de, tev li ajansa fotoğrafaya NarPhotosê bû. Di warê fotoğrafın belgeyi de xebatan dike û bi giştî di warêñ wekî veguherînên bajarvanîyê, zanav, zayenda civakî û koçberîyê de vídeo yan amade dike. Çirok-fotografen bi navê Saraykapi, Koçberîya Demsalî û Elegez hin afiranêñ wêne. Di sala 2019'an de, digel Serdar Bayram û Lezgin Kani derhênerîya kurtelbelgefîma bi navê Miraz û di sala 2020'î de jî digel Fatma Çelik derhênerîya belgefîma bi navê Çirokeke Tribûnekê kîr.

Özkan Küçük

Di sala 1975'an de li Dêrsimê ji dayika xwe bû. Piştî ku di Zanîngeha Yıldızê beşa Endezyariya Hawîrdorê xwend, di Zanîngeha Marmarayê di beşa Radyo, Televizyon û Sînemayê de bi teza xwe ya bi navê "Di salên 90'î de sînemaya Tîrkiyeyê" xwendina masterê kir. Li Stenbolê, di bin banê Mezopotamya Sinemayê de karûbarênen sînemayê kir â bo rojnameyan gotar nîvisin. Di salên 2003 û 2004'an de li Dîyarbekirê koordinatöriya Kargeha Sînemayê ya Amedê kir. Di avakirina Akademîya Sînemayê ya Cegerxwînê de cî girt û dersên li ser sînemayê da. Yek ji avakarênen festîvalên filman yên bi navê Filmamed û Kısa Dalga (Pêla Kurt) ye. Digel kurtefilmekî bi navê Pepûk (2013) geleb belgefîlmên li ser Dîyarbekirê çêkirine.

1975'te Dersim'de doğdu. Yıldız Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölümü'nün ardından, Marmara Üniversitesi Radyo, Televizyon ve Sinema Bölümü'nde "90'lı Yıllarda Türkiye Sineması" teziyle yüksek lisansını bitirdi. İstanbul'da Mezopotamya Sinema bünyesinde sinemanın her alanında çalıştı ve gazete yazıları yazdı. 2003 ve 2004'te Diyarbakır Sinema Atölyesi koordinatörlüğünü yaptı. Diyarbakır'da Cegerxwin Sinema Akademisi'nin kuruluşunda yer aldı ve sinema dersleri verdi. Filmamed ve Kısa Dalga film festivallerinin kurucularındandır. Pepûk (2013) isimli kurmaca bir kısa filmının yanı sıra, Diyarbakır üzerine filmleri de içeren birçok belgesel üretmiştir.

Salih Demir

Di sala 1976'an de li Nisêbîna Mêrdînê ji dayika xwe bû. Di sala 2004'an de Zanîngeha Dicleye Beşa Fakulte ya Perwerdehiyê kuta kir. Di salên 2003-2008'an di warê muzika klasîk û hunerên plastik de perwerde hilda. Di salên 2008-2012'an di Kluba Sînemayê ya Dîyarbekirê de tev li xwendinên filman bû. Di salên 2012-2013'an di Akademîya Sînemayê ya Cegerxwîn de xwendina li ser sînemayê temam kir. Di sala 2013'an de, kurtefilma xwe ya yekem ya bi navê Kêliya Mêşan çêkir û tev li geleb festîvalan bû. Dirêjefîlma wî ya yekem ya bi navê Cano, di beş Hevgîhanêni Lî Sér Pirê ya Festîvala Filman ya Stenbolê de, xelatên Sînemaya Dîrir û Paz Dijital girt. Vê gavê li Dîyarbekirê bi hin hevkariya hevalên xwe re li ser afîrandina filman dixebite.

SPAS • TEŞEKKÜRLER

